

Насыт, жүрек тынчлык сизге, баггалы тишируула!

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: smikbr.ru/zaman

ЗАМАН

Байрым күн, тотуру ал айы (март), 7, 2025 жыл № 28 (21541)

КАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Тюбешу

Саулык саклауда бардырылган кырулушлагы ачы эс бурлулганды

КМР-ни Башчысы Казбек Ковков республиканы саулык саклау министри Руслан Калимбаев баш ички төбөшү бардырылган. Алар бир нымча медицина объекти кырулушларын баш тынгылы ремонтларын сюзгендиле.

Алып айтканда, сөз Спихиятрияны баш наркологины республиканы арасына тынгылы ремонтну юсюнден бардыры, аны битеу да бирге жатарча 500 жер кочо барды. Алгызы Казбек Ковков мекияманы тынгылы ремонтларны проектерин кырууга эмда омонаны туура этерге бурлганды.

Кышарча торло-торлю онгламга кыралалды. Эм алгавдан төрт корпусу кыайгысы көрлюккю, биринчи урум сабий болгонго тынгылы ремонтундан башланчырыкты.

Ал жанында — агамланы кылаилыкларыны игилендируу

Кыабарты-Малкар кырал университетте туризмни айнтытууга жораланган стратегияны сессия этгенди. Аны Экономиканы бийик билим берген шкунуу Миллет тинтиле жаны баш университетти КМР-ни Правительствоосуно себеллиги баш кырууганды, деп билдиргендиле КМР-ни Башчысы баш Правительствоосуно пресс-службасындан.

Сессияга кыатышханалы алгышлай, Казбек Ковков бийик айтканды. «Кыабарты-Малкарны уллу айну онгларты бардыла. Бизни бек баш хазнабыз а адмаларыбыздыла, табыгы-атыбызды, хау болумларыбыздыла, промышленносту-бузу эмда жер тобонда байлыкларыбыздыла. Ол онглартыбызны шендуюго болупдала тийишисича хайрууланууны биз Министр туну тийреси баш байламлы этерге керекбиз. Ары солургазга кеп адам келеди. Тырныуыз шахар да ол тизмеденди. Аны да уллу онгларты бардыла.

Кырал жумушла

КМР-ни Башчысы онгланы хайырланууны жагы амалларын табарга кереклисин да айрып айтканды. «Бизде болган хазнаны кыайматы болгон уллу чыгарча этуно амалларын табалгычыбызга баш ишексизме. Россияни Президенти баш борчубузу белгилегенди — ол адмаларыбызны жашуу кылаилыкларыны өсдорууду. Адамны ыраатлыгына баш маглана беруу жаны баш агамланы синдиргеге эмда кыайматы хайырланууга керек болуучу», - дегенди.

«Жетишим кырулук баш өнчеленмейди, бийикке чыгар ючюн кыаллай сынаулаган өтгенине көре кыралалды»

Тишируулары халкыла аралы кюноно аллында КМР-ни Парламентини башчысы Татьяна Егорова

Кыабарты-Малкар кырал университетини студенттери баш тобешил, алыны сорууларына жууула бергенди.

Жыйылыуу алында уа Татьяна Борисовна вузу ректоруну кырулуугун толтурган Юрий Алыгудов баш Кыабарты-Малкарны тишируулары Улуу Ата журуушда» көрмоч баш жагырей болгандыла. Анда республикадан кыазуатка кетип, мамыр жашуу ючюн уруш этген тишируулары суратлары баш алыны сорлоринден кысыка шартла көрлюккю, дегенди.

Жыйылыуу

Жыйылыуу алында уа Татьяна Борисовна вузу ректоруну кырулуугун толтурган Юрий Алыгудов баш Кыабарты-Малкарны тишируулары Улуу Ата журуушда» көрмоч баш жагырей болгандыла. Анда республикадан кыазуатка кетип, мамыр жашуу ючюн уруш этген тишируулары суратлары баш алыны сорлоринден кысыка шартла көрлюккю, дегенди.

Малкварны махтаулу кызылары

Улуу Ата журт урушуну жылларында гиттерчи фашизмни ууатууга, Хорламны кептирге тишируула да уллу кыйын салгандыла. Алаган миллионига жуук адам Сауттанган кючлени тырларында кырулук этгенди, душман баш торло-торлю фронтта, партизан отрядта да сөрмешкенди. Алыны аралында тауу тишируула да болгандыла. Жыл сайын Хорламны кюно белгиле, Ата журтуубуну эркинлиги ючюн кыаллаын-жанларны амагалануу уллу хурмет баш эсгерге, жигит тиширууларыбызга да баш урабыз.

Оракыла Фаришат фронтта 1941 жылда июнда кеси ырызайгы баш кеткен эди. Он жылы акырында 3-ючу атлы аскер корпусуну Совет Союзну Жигити Л.М.Доватор башчылык этген 12-чи атлы дивизиясыны 87-чи полкуну кыуумнда Москваны кыруурууга кыатышканды. Аны санитар вводу душманга танклары эмда жауу аскерчилери баш кыйын сөрмешке кирген эди. Ала гиттерчилени алгаш өшон уруу келгенерин кеп көре тохтаткандыла. Адамлары кеп санда кырагтанларына да кыарамы, артка кеткенденди.

сора гвардиялы корпус баш бирге Медицина службаны лейтенанты Оракыла Фаришат Украинаны, Белоруссини, Польшаны азгалууга кыатышканды. 1944 жылда Варшава ючюн сөрмешлени кезуонде экинчи кере аур жаралы болуп, госпитальга тошгенди. Иги болгандан сора, бингы фронтка кыайтканды, алай аны атлы аскер корпуска жибергенденди, аскер госпитальладан бирине тамата медрестра этгенди. Жигит кызы уруш бошалгычыны юсюнден Кенингерсбергини кыатында аштенди. Хорламны кыуанчылы хаярандан сора алы кю озул, 1945 жылыны 15 майында «Красное знамя» газет 322-чи номери госпитальда жаткан жаралыны кыуумдуу пьисмоларын басмалаганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

Кыабарты-Малкар Республиканы Башчысы К.В.Ковкову Тишируулары халкыла аралы кюно баш АЛГЫШЛАУУ

Кыабарты-Малкарны баггалы тишируулары! Сизни келе турган байрам баш — Тишируулары халкыла аралы кюно баш — альпшайолай! Жаз башына Бу аламат байрам сизге биотон кеп аруу сөзле айтырга, махтоу берирге, кыайгыра, жан арууто билгеннizu ючюн да жорек ырызайгыбызны биндиргеге ашысытауду.

Чырайлыгыбыз, чомартлыгыбыз баш да сиз терекедеги кудуретини биотон ырахатлы, биотон айбат этесиз. Кыадор тишируула бек уллу сугула бергенди — оналымы сэмгерга. Хар тишируу да жашууда бек баггалы юйор эт жоганн, сабийле өсдорууду, ала аруу кылыкты, саулукту, билимди да болупоруна кыайгырууну санаиды. Кырал оны ол жукушун женилерини да жорешеди. Президентбиз Владимир Путинни онуу баш биоплюкка Россияде юйорге, аналгаш баш сабийлеге болушуну бир замонда аны сейберини мындон сри да кыралны баш кыайгыруу болгондой кыламыканды.

МОКЪАЛАНЫ Магомед

Таулу тишируула

Кыонак да алдым, кыонакыга да бардым, кире келдим кыуанчыла, буушуга. Дунни сиротмади, гиттерчи, багдан, шукур этдим өтмекте да, сугу да. Таулу тишируула! Он сиз биршиген ушууудан татыулуз зат ашамай, тауда, тозде айландым. Сиз ичирген судан татты суу да ичимей, кыаймай. Сиз тиргизген отдан отурлу, жаркырт отта жылынамды. Юйюмо энтла халаллыгыбыз жарытады. Жаным дайым сизге берир сый да, хурмет да. Сабийлигим кеп, жашил жыларын, бешик жыларым да сиз айтканысыз. Айтканысыз халкыны таурууну, жомагын, элберге да жолуу ачканысыз. Бешик жырыны шош мактамалы көпкенде, кесим жазган акь өзлени, жыры да

башларында, бутуптага кайноле, сиз жадаткан бийик жулдиз жананды. Аыр юномде жулдую өчюлген кыара жырым да сиз айтканысыз. Кечкилик тилеми аны ючюн мен: билеме, ташы да сагыйтыркысыз. Сөө эдим кыайлылыккы жептери кенги озарларын, сизни ачымтай! Мени кыайлыны ушагган жорегим, таулу тишируула, сизге ачыккыды. Кыуанч юномде, кыайлылык келгенде, ол ачыккыды, кыолуу алашка. Насыбамы — дуннда сизни көргеним! Сиз бабда — кызы да жылырга, жазымча. Ань жаулуук, кыара жаулуук да кысарга тошеди сизге. Падым кысарыма, сөөн кыаргаыз деп жауунга, кыарга, биотон мен алгыш акь кетереме. Жасрилик да сынап, азат да болуп, тобей келдим алгышка, кыаргышка да. Таулу анал, кыыла, энтла жолум бирегизге этпир жазга, кыышка да!

Өхтемленуу

Полианы патриот жыры

Бизни жаш жулдуючугубуз Прохладный шахардан фахмулу Полина Афанасьева «Мен солдатка насыт жазаркыма» деген автор журе баш кыарга жорекке жаталганды, чыгармага максамны кызыктыгы тилеги баш белгили россий композитор Максим Фадеев жазганды. Онкылыкль Полина, композициясы Москвада «Россия» Миллет театры сахнасында «Катюша» Битеруссий фестивалыны гапала-концертиде аштидикти, кыаруурууна катиллиги эмда огурулуугу баш келлерини аналганды. Концерти Мадагнит башламачылыккы президент фондуну себеллиги баш «Дивербили» компания эм «Катюша» продюсера ара кыуаргандыла. Ата журтуубуну кыруурууучулары бары да «Мен солдатка насыт жазаркыма» деген жыры жарытыркыларга толу ийнана. Сау бол, Полина! Кыабарты-Малкар сени баш өхтемленди!» деп жазганды КМР-ни Башчысы Казбек Ковков кесими телеграм-каналында.

Билдируу

Халкы тыюзюн билур мурапта 2025 жылыны 11 мартында Кыабарты-Малкар Республиканы прокурору баш Кыабарты-Малкар Республикада Предпринимательнени кыруулуу жани баш упол-

номоченный гитче эмда орта бизнес баш жорештене баш публичиринде, оны эркинликери баш аконуу сейберле кылай сакланганына кыруулуу жани баш упол-

Ол Ташы-Талада тууганды, сабийлиги уу Кээксатстанда Талды-Курган областына Белекче этке өткөндү. Сюргон жашына ана арасы Мурадан Бадина бек сабийи бля чыкканды. Улуу Ата журт урушун сөрмөшчүлүк Узебуйр юйорюон анда тапканды. Алай анда эки сабий кыошлуганды: Хусей ага Лейла. Узебуйрин саулугу адам куошлуктары тийди эки. Анаг, Хорамны соддатына, ахар жыккы кыккж жери бергенди.

Көчпөнчолукдан кытайктандан сора, Раи ишлерге малкыр театрга келгенди. Ариу, сойдомло кызына арий сойюу алгандыла. Ана он сайманы да сейр тийди эди. Юйор милет жетишмиле бля кылай байламлы болганын заман кеи көрөпозгенди: Жагфар – КМР-ни халкы жазуучусу, Хусей – КМР-ни сыйлы журналисти, Лейла – республиканы маданиятын сыйлы куошлукчу-зу. Захида – РСФСР-ни халкына билим беруюноу отпичиги, жумушкы сөзлө радиотелемастер Ахмат, кыолундан кепле татхан халал Рахима.

Ариу театрга келген жылда тын болганды. Тын болганды жуптурда, ханс башан арбалда жангандан жашуу куаргыга юрөшөндө, театры сойюгенде да малкыр сахнага жан салгырты итингенди.

Театр ишин бошталышы Исаны «Талада тат жарыйды» деген пьесасына керек спектакль бля жангырланды. Райны куаруучуна биринчи керде анда көргөндиле. Юно революция келтирген жагырталыны колпирчиден айта, жигиттик жоланы сураптай эди. Анда Раи Фаризатын ролу ойнаганды.

Сахнада ишин кыккж ролында да башласа да, ала эсдериле: Коста Хетагуровчу «Фатима» анда – баш жигит, Михаил Зарудныйн «Тейри кыкылчанды» – жаш кык Светлана, Этезланы Омарны «Кыаны тоочнда» – Кайтуу кыкы Маржан, Мамвелланы Ибрагимини «Соймоклики» комедиясында – бийне кыкыны жумушчу Ханима, «Курманычды» – Налпак, Бошталышы Исаны «Абрегиде» – абрек Асананы эгечи Зубайда, Баболаны Сафарды пьесасына керек салынган «Анемеде» – Бююнжак, Топтепаны Алимни «Коммунист» – Кезибан, Куулийланы Кыккыны «Дуни-

да соймеклик барды» деген пьесасында – Дарина, Токулманы Жагфардын «Ау-аналарында» – юй бийне Айшат. Дагында көпт тишарыны сыфаттарын куарганды. Раи Малкыр сахнада. Алар бир бирге арталыда ушамайды. Трагедиялада, комедиялада да бирча уота ойнайды ол.

Фахмулуту Сахна сакам – жол көргөзүтсөң жүлдүзү

Малкыр театрынын сойлеини жетишмилери бля кызуондугу актрисаладан бири КММАССР-ни сыйлы артисткасы Токулманы Узебуйрин кызы Рады.

Токулмалы Узебайева, артистка. Сени бакчанда, унутуп кетпештирген. Ана халкы кыйтаргырга эрикти. Анага анга жорегини ташыгыткан.

Белгилекчи, театрды ишлегени жакшы болулу бир заманда да тын болганды. Ариу узак тау элпеге барып, окуу клубулада ойнаганды, жуйорусу кечеле өтдиргенди, кыкылча, айла бля юйоронду кино, гастрольлада айланганды айтмыш жылдан артык заманын ичинде. Алай а болгон да тазартгы соймеклик ана бек сыйлы сезими болганды кылады.

Дагында фахму кеси жангыр келмейди, дейдиле. Ол сөзлөни кертиликтери Райны юйорюне көрорге болуучу: ол аламат, терен сезимли назмула жазды, аларга максам салды. Аны жырларына милет сойюп тынгылайды: «Келчир, ана бирге жет» (Ана деген дунияга баш болганды).

Аны да төгөрөгиндегиле, жырларын сойюгенде таукел этип. Ол аналарга, тишарууларга, эр кишилерге аталган аламат назмула жазды. Кар бирчеле – жорек талпыу, жашуу суратла. Терен сезимдиле ала бары да.

Китада аны шубеларына аталган ариу жорек сөзлө кепорле. Ол аяны кыярдында Жагфарга, биргисине санагата жазды артистка Мамвелданы Ибрагимни, Куюнокланы Магомте, Кудайланы Маржанга, Аматааны Зейтунга, жазуучу Топтепаны Алимге, башкаларга да атганды. Ала бары да бирча жышуулдула, жоректе жеткен, жумушкы аузалдыла.

А күз сезондо Токулмалына Рага атабабаландан куалганын, жашуу сынау берген оюманы эсгертеди окуучусуна. Сөз ючюн, куартлыккыны юйорюндөн ол былай айтады:

Көп жашаган ол көп татык кербди, Жашай кетсе, кыартайган да терди. Тирман этме, кыартайдым деп.

Кыартлыккы ол саууга этип барди.

Назму юйортею-юйортею насыякат бля куарганды. Аторуп ол затка эркимчиле да барды – жашууну тузундамын да көргөндү, сынаганды. Дагында, жаш – кыартдан, кыарт жашдан юйортею, жашуу алай барды.

Кызыны назмуусу аласан да. Райны кесини башкаларга ушамасын ортатуулары, энци ичи, оюмлары болганын көрорюп турарды. Ол дунияда кыалкык сөзюо айтады сахнада, назмуларында, жырларында да. Айкай да, ол бек биринчицен, актрисадан Саниа кызуондугу татыгытын дуния байлыгына да алышмазлык актриса. Жорегу ая – жаланды, тазады, неи да керисин соведи: соймеклики, коймоклики, насыны, кууаныч – салмай жашууну.

«Саганда иш алайды – элек бля элгенче не тек окуя ол сени болганды. Ангылап, кетип кыласа, не еморюноу аны бля байлайсы, – дейди Раи. – Адам ишени сойюе, анга жорегу бля берилсе, не сынауду да хорлап чыгаргысына сөз жокчу.»

Малкыр театрыны жакшы жупдулу Токулмалы Раи сахна сахнага куошлукту этмени алтмыш бек жылдан атганды. Алай ол анга юйорю-бюгөчө да кертичле кылады. Чынтан, терен эмда бийик фахмулы бля ол энта да Малкыр театры сойлеини белтерин жарыкчалмай туруучу ийманна.

Аны да төгөрөгиндегиле, жырларын сойюгенде таукел этип. Ол аналарга, тишарууларга, эр кишилерге аталган аламат назмула жазды. Кар бирчеле – жорек талпыу, жашуу суратла. Терен сезимдиле ала бары да.

Китада аны шубеларына аталган ариу жорек сөзлө кепорле. Ол аяны кыярдында Жагфарга, биргисине санагата жазды артистка Мамвелданы Ибрагимни, Куюнокланы Магомте, Кудайланы Маржанга, Аматааны Зейтунга, жазуучу Топтепаны Алимге, башкаларга да атганды. Ала бары да бирча жышуулдула, жоректе жеткен, жумушкы аузалдыла.

А күз сезондо Токулмалына Рага атабабаландан куалганын, жашуу сынау берген оюманы эсгертеди окуучусуна. Сөз ючюн, куартлыккыны юйорюндөн ол былай айтады:

Көп жашаган ол көп татык кербди, Жашай кетсе, кыартайган да терди. Тирман этме, кыартайдым деп.

Кыартлыккы ол саууга этип барди.

Назму юйортею-юйортею насыякат бля куарганды. Аторуп ол затка эркимчиле да барды – жашууну тузундамын да көргөндү, сынаганды. Дагында, жаш – кыартдан, кыарт жашдан юйортею, жашуу алай барды.

Кызыны назмуусу аласан да. Райны кесини башкаларга ушамасын ортатуулары, энци ичи, оюмлары болганын көрорюп турарды. Ол дунияда кыалкык сөзюо айтады сахнада, назмуларында, жырларында да. Айкай да, ол бек биринчицен, актрисадан Саниа кызуондугу татыгытын дуния байлыгына да алышмазлык актриса. Жорегу ая – жаланды, тазады, неи да керисин соведи: соймеклики, коймоклики, насыны, кууаныч – салмай жашууну.

«Саганда иш алайды – элек бля элгенче не тек окуя ол сени болганды. Ангылап, кетип кыласа, не еморюноу аны бля байлайсы, – дейди Раи. – Адам ишени сойюе, анга жорегу бля берилсе, не сынауду да хорлап чыгаргысына сөз жокчу.»

Малкыр театрыны жакшы жупдулу Токулмалы Раи сахна сахнага куошлукту этмени алтмыш бек жылдан атганды. Алай ол анга юйорю-бюгөчө да кертичле кылады. Чынтан, терен эмда бийик фахмулы бля ол энта да Малкыр театры сойлеини белтерин жарыкчалмай туруучу ийманна.

МУСУКАЛАНЫ САКИНАТ.

Белгилеу Болмаз сенден татлы, ана тилим

Ана тили – ол аллай шаданды, ичип, суусыны кандырмаганын, черкеди – жоюлуп, кылымынга чыгалмагы, тегинди – кырап, көзюг тоюлмасын. Булар айны ана тилин усталары бек соведиле, ашыгы бля саксийдыла. Көзүрө анда тилин байрамны белгилейди, анга жоралоп көп аламат дерден тегишанды ишле бардырадыла.

Бараз кон Тярнуузда Отарланы Керим атлы 11-чи номерли лицейини залында улуу байрам болганды. Ага маанымды эки кыяр тиличи усталары окуучулары бля бирге кыатышандыла. Сахнада жырла, төпөсөлө, назмула бир бирлерин алыша, кыйылганын көлөрүн көтөрө, ана тилин алашы жашууларында нечип улуу маанымды болганды да бир элдерине салгындады. Бу байрамга атала бля анала, мектепни усталары бля окуучулары да көлген эди. Малкыр тиден окуучулан усталала Эсденланы Светлана Рамазанованы, Джалпаны Жупдуз Аксарованы, Топтепаны Лейла Чорурованы, Эсденланы Замира Исмаилованы, Бююнжак Анжела Зареваныны, Аппаланы Асият Сейфувананы, Гукова Аминат Адалыбекованы, Бийекуланы Оксана Владимированы, Халпаны Джаннет Керимованы окуучулары фахмуларын, усталыкларын да көргөзтөрдү.

Ариу жасалгын сахнада жаш жыры Байкостанланы Инара аламат жырлары бля куаруучуланы байрам бля алгышылды. «Салам» колтоло ансамблин сойлептери Кыошкыланы Мелек бля Омарланы Тимур милет телесулары бля байрамны бйотонда жарыкчалды. Абайланы Солтан-Бек атпы сабийи музыкалы шолуно тепсуу кыууму кыоноксыга келип, аламат кытай телесуны көргөзтөрдү. Дагында төпөсөлө, назмула, кыкылча эрткили тилуу кызыланы сыфаттарын, кыкылчларын бля халларын тепсуунда суратпалганды. Кыярган кезге сауунда ол тепсуу.

Ана алагы шолукланы кыоноксына бля шагырты эткенди, жашуу, чыгармачылык жолларыны юсеринден айткандыла. – Хайса бля Аслан бизни кеси элпиребизди, бу шолуно бошогандыла. Кыярдарлары, жашуу жоллары алагы элден керекте элтен эселе да, ала да элдин унутпайдылы. Шолубулар да терктөр келе туралдыла. Бизни юйортею ишбизге дайым куошылдыла, дегенди кыкылчыны бардырадыла.

Андан сора ала ана тил бля байламлы жоралганын айткандыла. Ола бля фонла, компьютерле жашууга терен сингенди, сабийле бош заманларыны көбюсөн ала бля өтдиргенди. Ез тилибизде аз сөлөшөдү. Алай барса, ана тилерин унутууга юкюрюу барды, дегенди.

Кериси бля да, алай юкюрюу а барды. Алай кыкылчада улуу тау элпиребизден бирини мектебине болбоз, улуу классында ана тилден дер барды. Устаз дерени орус тилде бардырады. Окуучуланы кыкылча ана тилерин аныгамайдыла, деген сөзюо аны айтты. Тегурун жаш шолуно окуучу сабийленден бир малкыр тилде бир назму угайт, тегт тизин окуяны айтпалганды. Агай тоюпюнодо о? Он жыл угайт, бир жыпын ичинде юйортеюге болуку эди Кыятандан, Индиндан келген сабийлени аныга малкыр тилде сөлөшөргө, жырларга окуя.

Перлегекчи усталала уа, сау болуңда, ишлерин көп салып бардырлары керорюп турарды. Сабийле ол кон тауча назмула айтпалды, жырларды, ана тилдеринде ариу сөлөшөрдө.

Ана тилибиз бизни байлыгыбызды, кууачууларына айткандыла. Ол иште усталар, окуучулар кыатышкандыла, алардан чыккырылган коноксыла да болгандыла. Ол сагда жазуучула Османланы Хайсы, Сарбашланы Азор, Гуртуланы Аслан аз Черек району Билим берую управленасыны малкыр тилден инспектору Азаматланы Людмила, Тобешюну мектепин усталары Елмезланы Зуухра, Чеченланы Латифа аз Моллаланы Полина куяргандыла аз бардыргандыла.

Ана тилибиз бизни байлыгыбызды, кууачууларына айткандыла. Ол иште усталар, окуучулар кыатышкандыла, алардан чыккырылган коноксыла да болгандыла.

Ана тилибиз бизни байлыгыбызды, кууачууларына айткандыла. Ол иште усталар, окуучулар кыатышкандыла, алардан чыккырылган коноксыла да болгандыла.

Байрамны куарганына лицейини таматасыны юйортею жаны бля орунбасары Жашуулары Маржа бля ишкерюны таматасы Гекиланы Лоаза муратлары жеткенерин чертенди.

Сабийле мектепке окуйту туралса да, ана тилдеринде сөлөшпөлдөшкө, деген жарысу бизни харкюнлук жашуубузда салгынганды кылады. Жылдан-жылга сабийликтерин ана тилерин унуга барыулары кыатыгыбызды өсдорлөрдө. Атала бля анала, усталала, жазуучула да бу жарысуга берикче аз буроп башлагандыла. алай ол жаны бля тамамланарыкы иш көрдө.

Байрам бошогандынан сора, бу иштин куарганды бирлицини китапканасын таматасы Гекиланы Лоаза бизне оюмун айтканды: «Бюгонню байрам куру сабийликени угайт, бизни, абданланы, сөзибизде кыатышканды. Жыл сайын да белгилеу кыкылча сабийликтерин ана тилерин унуга барыулары кыатыгыбызды өсдорлөрдө. Атала бля анала, усталала, жазуучула да бу жарысуга берикче аз буроп башлагандыла. алай ол жаны бля тамамланарыкы иш көрдө.

Патриот сезим, соймеклик дегенча сөзлөни тамыры юйорден, ана тилдеринден баштангыны алай кепле биле болмазла. Болмаз сенден таты, ана тилим, деп, алай сеземе. Окуучуларга да ол соймеклики

синдирирге юрөшөмө. Бизни лицейде хар заманда да мардадан артыгырак аз бурупула ана тилге юйортею. Усталарыбыз ишлерин билгеу, улуу сыналары болганын адамдалды. Бюгонню байрамга хазырдана туруп, хар сабийи айтынуулу аз бургандыла. Бюгонню бек билдирди технологияны дуниясында өскенлик сабийликери, ана тилдеринде жырла айттырды, назмула окуурга да сойгенерин көргөзтөрдү.

Экинчи классны окуучулары «Минги тау» жыры татыун чыгарып, көлөрү бля айта, куаруучуланы кууандыргандыла. Кыабарты тилде да сахна ою көргөзтөрдү. Шахарда жашагытыкыга, сабийлене кыабарты тилде сөлөшөргө осал болганды. Бизни сабийликбизде шолуода ана тилин дерден бусагандыла сагытталп, расписанияга салып берме сөлдө да, койде ата-анала курууда тауча сөлөшөрдиле. Кыя тилеринде ол айный, өзө келген заманыбызда билгенбиз. Аны сөбөлү, кыкылч болсок да, тыш жерде сөлөшөмө көп туракка да, унутурук туююю.

Тауу сабийле бир айтымы окуяна чыдары айтпала, жаныбыз кыкылчалды. Алай сабийликбизки бизни урушаныбыз

Ана тилибиз бизни байлыгыбызды, кууачууларына айткандыла. Ол иште усталар, окуучулар кыатышкандыла, алардан чыккырылган коноксыла да болгандыла.

кыяр тилге, биз а, бюгон өткөмленип, аны ич билдире керекби.

Сабийле жырла, назмула айтпал бошогандан сора, Сарбашланы Азор, кыкыл кырууун да согса, орусча, тауча да кыуум жыр айтды. Алгырбайда аны орат керорюк болганын дер тырнууларда. Анда көргөзлөп суратпалган төркөкс ол окуучу бергенди. Сабийле, усталала да ана кууачын, алашы шолуку улуу отууну кыабартына орнатырыкларын билдиргенди.

Гуртуланы Аслан Кавказ жазуучуланы клубу кууачууларды. Бу керорюе клуб «Тауча эм голле» деген орус тилде кыкыл чыгарганды. Анда Осман улуу бля Аслан сайлама халпарлары бля назмулары да бардыла. Ол да перлегекчилегери иш шартды. Осман улуу ол китаны сауга эткенди шолука.

Ахырнда шолуку директору Бөзөланы Хусей сөлөшкөди: – Сабийле, колубуздан көлгөчкө, биллимбизки, заманыбызны аймай, ишени окууга юрөшөбиз. Кыуум жырлан сиз ишени кууачууларды. Бу керорюе клуб да, ана тилигины унутпалгы. Ана тилигины сөздө туткан кыабарткы болганыгыбызны шарт сезерикси.

Андан сора кыоноксыла отуулдан биринде кыабартыра элчи сыйлы адамларыны кууачууларды. Алай кыабарты болсогында да, ана тилигины унутпалгы. Ана тилигины сөздө туткан кыабарткы болганыгыбызны шарт сезерикси.

Анда сора кыоноксыла отуулдан биринде кыабартыра элчи сыйлы адамларыны кууачууларды. Алай кыабарты болсогында да, ана тилигины унутпалгы. Ана тилигины сөздө туткан кыабарткы болганыгыбызны шарт сезерикси.

Анда сора кыоноксыла отуулдан биринде кыабартыра элчи сыйлы адамларыны кууачууларды. Алай кыабарты болсогында да, ана тилигины унутпалгы. Ана тилигины сөздө туткан кыабарткы болганыгыбызны шарт сезерикси.

Анда сора кыоноксыла отуулдан биринде кыабартыра элчи сыйлы адамларыны кууачууларды. Алай кыабарты болсогында да, ана тилигины унутпалгы. Ана тилигины сөздө туткан кыабарткы болганыгыбызны шарт сезерикси.

ЛЕЛИН УЛУ Х.

Юйор жашууну жорукларын унутупму барабыз?

Штагда болмаган корреспонденттик Локпаланы Жужар бюгонлюкө миллетибизин жарыстканы, аны тамбасыны юйорюне сагышландырган астанала жазды. Бюгонню жазмасында уа ол харкюнлук жашууну жорукларынын унуга негд алашы бекюп көлгөн телге ангылаууну болжпалга сая барганыбызны юйорюне кесини оюмун ачыккыдыла.

«Бюгонлюкө шолуода сабийлене көп затка юйортедиле, окуятыдыла. Математикадан зарчандала эдедиле, төлдө-торло тилге юйорендиле, тарыхы, табиятыны жорукларыны, адабият чыгармаларын тинтедиле, химиядан, физикадан, информатикадан формулалары биледиле. Бу затпаны барысына да шолу программага тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле.

Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле. Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле.

Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле. Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле.

Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле. Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле.

Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле. Ата-анала да, сабийлерине жашууда керекли болуку билимин алдырды ючюн, ыркыларын кыкылча тамам аз бургушаданы болуучу, бюгонлюкө шолуода окутуу система сабийлени билмилерин кючөйдиле.

Ттинилуок «Шенююлогия технологияны билмесенг, сабийлени излемлерин ангылапалмазса»

Малкырлары Фатима, Эфендия Хутаны кызы, Тярнуузда Улуу Коммунисттик саксийи юйортею болуп ишлейди. Дагында ол аламат ариу жырларгы бля белгиледи. Бюгон ушгыбызды ана бля барды.

Фатима, газе окуучуларга керсинг юкюсөргөн бир катарды. – Нальчикте тууганна. Атам Эфендияны Хутай бля аням Чабарданы Фазика көчпөнчолуккы дерги Бызингата жашагандыла. Кыяркызындагы юйортею болуучу, анга юйортею Кю сабий болгонды. Малкыр халкы Ата журтча кытайктанда, бизни юйорюбюз Нальчик тийресинде Барамтада (Вольный аул) тохтаганды. Аням юйортею, сабийлеге кыярганды, атам ала ишленгенде Кю сабий болгонды. Кыяркызындагы Азрет, Магомте да сорюнде тууганды. Азрет Кыабарты-Физика-математика бюлгюмун тауусун, анда кастырда тилде ишленгенде Кю сабий болгонды да автору эди. Жаннет көрорюе турмуун, дуниясын алышканды. Мугхамат а курулушунда. Аны кичи эгелериме ичи.

Башында айтпган университетти таргач-филология факультетини орус эм малкыр бюлгюмун бошоганды. Шолуда да ишленгене бир кыуум заманын. Бюгон сабий саксийи ариу-ретуичюну. Устаз усталыгын болуп турганды, сабий саксийи ишлерча, профессионал учурмени дагында көтөрорге тошкөнди. 1990-чы жылда кыкылч кезиу эдиле. Интернетта ишлен турганды. Тярнууауну элхуур баскычын, Интернетти ол жок эткен эди. Артада сабий саксийи келгенме. Жайырага жылдан атпалганды андан берди.

– Усталыгыны көтөрорге деген эки керде да курсланы этенсе, 2020-2021 жыллада. Он сабий саксийи ишленгенге керекмиз? – Төрлө билим болгон кимге да керекди, ботонда шолука, сабий саксийи да ишленгенге. Бусагатагы технология амалланы билмесенг, жашуу бля бирге атпал барды, сабийлени излемлерин ангылганды да кыкылч.

– Сен ол амаллага керде, жалган интелекти хайырланып, азмуллага мактам тагаса. Музыка бля, жыр бля байламлык неден баштанганды? – Биринчи бля бизни кыкылчызда беллиги кыбуучу Мухамат Шпихачев жашаганды. Кюншула бля бек иги андан юйорени, аламат уста болганды кыбуучу. Аны кыкылч, музыка инструменттерге рекомот эткен жерде да ишлет турганды окукунан жылларында, алай фахмуу да болуп. Аны кыкылчызды экиси да музыка санат жаны бля билмилериде, СКФКни бошогандыла. Бирин, Гургуокуланы Лейла. Аныоюйда сабий музыкалы шолуку директорду.

Жырларга уа сабийгимден да сойюемне. Бирде, фахмула излей айтышанды, Асанланы Кулина табыт кыкылч эди концерттерине. Мен анда Эсденланы Альбертини «Кыра

суучук» деген жырны айткан эдим. Сундук берди, эсгерселсе, кыатышучума алай ишленгенде. Тамага жашуу Юсуф Умаккуланы Тазкиланы юйлей байрамна чакыргыларынды, анда да жырлаганна бля. Бюгон жангы технологияна бля жок тагаргы юйортеюмне, жаратпала, жаратпала Юйор эки адамны бир бирлерин ангылай, сыйлай билгенерин мурдорунда куурамалса, ол терк чыгылыгы баямды. Шенююга жашууда биз аны кон сайы көрөбиз. Школларда билгенерин башка дерсле бля чеклендирип кыюмай, бу затка да аз бургуруга керек сунама».

– Юйор байлыгыны юйорюндө да айтсан а? – Билмиле келгеме. Эки жаш бля инжнер-энергетикки. Бештауду ишлейди. Кызм да ана окуганды, алай а таксиде юрөшөди. Экиси да Чегем шахарда жашайдыла юйортею бля. Алашы эгелери Айшат Филолду, Юшошөр сабий өсдордиле. Эки келимин да Негерландында, Киеу а Байкостанладанды.

– Хар бир таулу юйорюне да март ай бля байламлы жарысуу, кууачу аны да бардына. Сени эсинге не көлөдү бу кююкө? – Кыяркызыстанга көчкөндө, анымы юйорю алай адам болганды: ана, кол кыярдында, эки эгеч. Ачандын ыннам, анымы эгечиги, бир кыяркызындагы да влюп, аням бля эки кыярдындагы кыкылчандыла суу, онтөр-оналгы жылпкыла болуп. Аням атамга онегы жылында келгенди. Ариу жашаганды.

Атам, окууу болмаса да, көп билдире излеген, Малкырада, Кыяркызыда. Дагыстанда да тукумун

Акь хапатыла

Жамауатны ыразылыгына тийишли

Кесерин билмилерин, саулда да амалларн жамауаттан аямик ишлеген, апсакса да тийиши болган тиширулары-быз аа тийюлдө. Аллардыбыз элерибизде да асламдыла. Аладн бирди Наршауамн Жанчык да.

Ол Тебен Чегемни ол амбулаториясында процедуралар этген медестра болуп ишлеп келгени уа биюнолукде элли жылга жуук-лашканды. Сайлауна кертичили кыла, саусузлга не жаны бла да онг тандырыгга талтынуулукта, алга кыйы зыруулукта ишлегени ючюн а бытыр КСМР-ни Саулук саклау министрствосуну сыйлы грамотасы бла да белгиленгенди. Алай эсе да, ол кесине эм улуу, магыналы да саугага элмилерини чыгас, алгышы сөзгөдөн саванды.

Жанчык кеси да бу элде атасы Ануануны улуу юйюрюнде өсгөндү, ала уа толгуз сабий болгандыла. Аны себепли уа ол улугура, гитчеге да хурметте ала-анасындан кырене, кесине усталыкка медицинаны сайлаганды.

Юйорде эгеч-кырандаш кел болуп, билим алырга, бийик окууга кыла болуруга барысына да кыюулардан келгенгилеки, эл аллында хурметлеи, жандуулукта да бек эчки болгандыла. Жанчык да, аурулугун ата-анасына бермей, кюл хунерини себеплиги бла кесине усталык алып, аланы да кыуандырганды.

Бирюге да кыратык-кырысуздук, аны бла бирге уа ауру соруп келмейди. Анасы Лейляга бла ата эгечи Рахиматка да, аланы бирюге ушаммай, кеси ариу кыраганды, не кереклирин да жалчып, аладан да ыразылык тапканды.

Бамн, жашауда уа ананы ыразылыгын тапкан эм ол умул таспады. Кыюнда-тирде да аурук-сунган адам болса, ала да эм алга Жанчыкны изледиле. Капельницаларн, уколларн да анга ушандыла.

Анубыны алыкса бирюге окуучу-«угай» дегенин эсимтегенди. Аны мактап айтхалыгыбыз тийюлдө, керти алайды. Юйге келсек, аны солугу кюндө окуучу бир сагытка кытыбызда тапсак, ол бизге сейриди. Нек дегенде жуук элпеден окуучу аны тангычына-билгенле чакыргалыгга турдыла саусуларна кырагатырга. Бютонда бек а кырат адамга болушук эгерге барып келсе: «Нечик иги эди юйге болганын. Кырандаш, анга сагыганын турруга керекме», дегенил турды. Бек тынгысыды саусулга, дегенди кызы Азиат, бекте анасыны юсюндн айтты.

Айхид да, кыайсы таулу тишируучу, Жанчык кесини ишени, жамауатны анга ыразылыгыны юсюндн айтырга иймесе да, бизге да аны тангычына-билгенле адамлык ушанырыны, жандаурук сезимини, кытындагына эс тапдырыгга не эсимтеди да алгышлыгыны юсюндн билдиргенди.

Бир жол медестра тишируу вокзалда улоуну сактып болганды. Кыалай эсе да, жеринден тепмей, не ары-бери бурдум, бир жерде асыры кел олпурну турган эр ки-

билебиз. Тебен Чегемни медицина ишчилери да биреледен кем кылай кыайыргандыла кесерини элпирине. «Тюз уруш кезиндеча, алай хазыркыда ишлегенибиз», - дейди.

Коронавирустан кеси да ауруганды. Аны себепли жалаңда кезю болгон, «уулугу» бла эшитип угтай, вирусну адамны саулугуна кыалай заран салгандын толусуналы сыйап, аны болушугу кереклиге не мадар да этип, ол аланы аллардан адамлык, профессионал борчун да тынгылы тамамламай кыюмгаганды.

Кертиди, анга элли жыл чаклы заманын ичнде усталыгы да байламлы аслам затты сынарга тышгенди. Алай эсе да, вирус бла кырыш барган кезиню унутурча болмаганын чертеди.

Белгиленимизча, Жанчык биюнолукде да иш юсюндеди. Бирде: «Андан башка жук эте билмейми», - дегучю эсе да, бахчасына кыраганды, аны китеге да олголодо. Такта кегетге, жемиле өсдөргөнн бла бирге ол голлене суюк. Аланы уа, тышында абзада салганы бла чекленип кыалай, кышда юйде терезеве өсдөргөн. Келле уа, ийнанды, аны голжанчилерне тийип-тийип окуучу керидиле, суук кезмеде алай өсгөнерине сейрисиндеди.

Баш иеси Зейтун бла бирге ала юк сабий да өсдөргөндиле. Жанчык бу дунимде эч ачы жарысуу – баласыдан айрылууну сынаганды эсе да, аны жюргю жашууга огрусулгангаганды. Биюнолукде жашына-кызына, бютонда бек а туудук-чакыларына кыуана жашайды. Ала да, айналарын ийнакылай, бош заманларнда аны керюрге, ала барырга ушавгыдыла.

МОКЪАЛАНЫ Зукура.

Маданият

Тынгылы ремонт этилгендү

КСМР-ни адабият музейинде ремонтну башлардан алга хуналарын, чарагдын да тинтип чыкыгандыла. Мурдорно бютон бек эс бурулганды. Озган өмюрде ишленген мекимни мурдор ташы тынгылы болганы ачыкланганды. Юнню биринчи кытында толну лубо бош эди, аны толтуруп, тынгылы бетон куюп, тюзетип, ламинат алай салынганды.

Музейни директору Азаматланы Артур айтханды. Ремонт ишенин бытыр баштагандыла. Биюнолукте жазуучу Александр Фадеев салуу кетген

Мечиланы Кязимни бла Бекмураа Пачевни стендлерн.

Азаматланы Артур Улуу Ата журт урушда жан берген жазуучулары стендлерини кытында.

да республиканы Миллет музейине кыюргон эдиле. Салнырык шкафагга, витриналагга бытыр закар берилгенди. Аланы Саратовда жараштырып келтирип, энди музейде орнатхандыла.

Биюнолукде Мечиланы Кязимни бла Бекмураа Пачевни, Улуу Ата журт урушда жан берген жазуучулары стендлерн кытында. Энди бу тиреде солурга келген кыюнкалыла да музейге сыйоп барлыклары багнды.

АБУ улу А.

Спорт

«Алтын» бла кыайтханды

Озган ыйкыгга Грозный шахарда кыатыш еди-ноборстволар СКФО-ну чемпионаты өтгөндү. Анга 100-ден артык спортчу, ол санада Кызарты-Малкыарны жыйнамык командасы да, кыатышкандыла.

КыМКУУ-ну педагогика колледжини студенти Алийнаны Адам кеси аурулугунда он тобашуу бардыры, аланы барысында да хорлаганды. Кич дагысталыны эм бир чечени спортчуну

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

Алчылары тизмесинде

Россеини Жигити Максим Шкинина хуерини Ставропольда каратени бир тюрлюсюндн эришүү бардырылганды. Анга бизни республиканы атындан аскер икусустыкында «Барсу» тюрлюсю аралык кылаачылары кыатышкандыла, жетишимли да болгандыла. Тишируулары араларын да 70 килограммга тери

адам серишгендиге, республикабызны кылаачылары буйлай эришүүлукде 88 майдал кытыхандыла, алай бла битеукюманда эсепде экинчи жерге чыкыгандыла. «Алтынлар» алган» 12 спортчубу кырагына биринчилигинде бла чемпионатында серишгер эркинликчи кыоруулаганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Гөйефлерибизде – элпиден аслам майдал

Нальчикке кикбоксингден СКФО-ну биринчилиги кыураганды, анга кыатыштын спортчулары саны бла ол эм улуу эришүүлендн бири болганды.

Биринчилик төрт кюнню ичнде бардырылганды, спортчула кыатышканы кикбоксинги лок-чуй, лайт-контакт эмда поинт-файтинг бөлмюлеринде сынагандыла. Майдала ючюн 10-40-жылкык 625

Къармашуулук

Къонаккъала ашлары жаратадыла

Минги тауну тийресине солурга келгенле бизни милет ашларыбыз бек сеюедиле. Аны бла бирге дунияда жюргөн ашарыкылы да излейди. Ол себепден къонаккъала аш-суу этгенле ала излеген ашарыкылы экинчи хазырлап, алларына салырга керекдиле.

Терс-Кюлда «Эльбрус» къонаккъа икюн ашханасында татыулу ашла этгенле Улуу Ата Журт Артур Хашуковде жаруу этеди.

ларын болжалга салмай тамамалчуудула. Сураны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Табийгат

Кийик эчкилене саны өсөдү

Кызарты-Малкыарны Кызыл китабына кийирилген кийик эчкилене (серналаны) саны иги көсөк өсгөндү. Бу аз тыюбеген жауыарла Кавказны тау жерлеринде турдыла. Аланы санын астам этюу бла уа Нальчикде кырал уячуу молк кюрөшөди. Бу жумушуну ол 2020 жылда кыюлга алганды.

Бусагытта бизни мюлкөдө онбеш тынчи эчки барды. 2030 жылга аланы санын 50-ге кеттидире деп турдыла. Саулай республикада уа ала 400-ден асламдыла. Аланы

ДАПХАТЛАНЫ Марият.

Билдириу

Даражалы аскер академиягга курсаттла алынадыла

Совет Союзну Маршалы С.М.Будённый аты Аскер академия (Санкт-Петербург) ашарыкылы Ленин тюрлю-тюрню техник усталыкы жаны бла курсаттланы хазырлаган жагыз окуучу юйюдө. Бусагытта онга курсаттланы алыу бара турды.

жуйуу иш андан ары бардырылады, - деп билдиргенди кырал сынау учуу мюлкю баш зоохетини, эл молк имулануы кандидат Холананы Мурат.

Жукуучу эмда Ленинни ордендери бла сауыгаланган Кызыл Байраклы аскер академия бийик эмда орто профессионал билим береди. Бийик билим алыр ючюн, 5 жыл окуланды. Андан сора лейтенант аскер чин эмда екинжер усталык бериди.

Орта профессионал билим алыр ючюн о, 2 жыл бла 10 ой окуруга керекди. Андан сора прапорщик аскер чин эмда екинжер усталык бериди.

Академиягга окуруга киргери союйгөннн сайлуу 1 июльдон ол ойны 30-сундо тери барды. Эчки комиссия кандидатланы саулукларына кырабиди, социал-психология жаны бла тинтеди, ЕГЭ-ни нече академия бардыргон сынаулары эселерин эсте алады. Изымөнгө кире ижметтаскандн бек сизди 27 балл, физикадан - 36, орус тилден да 36 баллдан эс болмазга керекди.

Орта профессионал билим алыр ючюн о орто битеулю билимдери болганына шогалтык эттен аттестаттарыны орта баллары тюрелди. Бу программасыга кире окуруга кылазы алымыздыла. Академиягга киргери союйгөннн юсюндн жашаган жерлеринде аскер комиссариатка окуруга алынган жылы 1 апрелинде тери билдирге болукудула. Аскерге кылулук эте тургылуу уа Беллинио командирне рапортуру 1 марта тери береди.

Кандидатны куюч-кыаруу да сыналды: жашлоны 100 метрге эмда 3 километрге чапдырылды.

Соруклары болгыноа **+7-980-316-67-76** телефон номер бла Куршев Заур Валерьевичге белгиле болукудула.

Эгертигу Куршев Заур Валерьевич Нальчикте 18-чи орто школу 2008 жылда бошогонды. Биюнолукде Россия Федерацияны Корутуу министрствосуну Сынну тинтуулары он институту майор чинда кылулук этеди. Институт Россияны Суулааткан ичкерине связь комплексинде бла керекленн жараштырады.

Кыюлары бла кесерини кептордиге; кызыноа 100 метрге эмда 1 километрге чапдырылды, 1 километринде жатып турганын саптарын оры-бери бурдурттыла.

УЧРЕДИТЕЛЬСКОЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАРНЫ РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор КЪОНАКЪАЛАНЫ Хасан
РЕДАКЦИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору оубунасары), ЖАНУРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору оубунасары), ТОКЪАЛАНЫ Борне (жууаны секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Зукура, УЛБАШАНЫ Мурат.
ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приминий – 42-63-01. Баш редактору оубунасары – 42-38-21, 40-48-82. Жууаны секретары – 40-28-97. Секретариат – 40-93-62. Коректору, спецнашисте – 42-63-57.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМДЕРИ: Политика – 42-24-02. Экономика – 42-66-73. Културга – 42-66-76. Социал ишче – 42-75-82. Кюроутла тургун эм слогот – 40-39-93. Окуучубу бла байланыкка жюргөтүү эм жайылы – 42-37-94. Суурт алууга – 40-18-18. Эчки корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85.

Редакция авторла бла кыагыт жюргөтмөйдү. Кюл жамагытга реуиния этпеймиз да ала артка кыатыргалымыз.
Газетте басылгандан материалды айткандан омонда ресубликаны омону бла кесиместе болукудула. Алай айткандан хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсюндн законду тиндилеки материалды авторлары кесери жууандыла.
Редакция апротандан 400 газет тизгинден (машина бла жазылганы 5-6 бет) кыюу аймакды.
Газет Связаны, информация технологияны эмда асылды коммуникацияны ишлери жаны бла федерал налор службабы (Роскомнадзор) Кызарты-Малкыарна управленциясында 2016 жылда 19-июльде регистрация эттигенди.
Регистрация номер – ПН № ТУ07-00118. Индекс – 51 593

Газетин басмагга «КСМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службагы хазыр эткенди.
Газет «Издательство «Южная республика» ООО-ну типографиясында басылгандыла. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а
Газетин иксерине тышыруу ючюн КСМР-ни пошта сываны федерал Управленциясы жууандыла. Телефонна: 76-01-21
Газетини роиниягга сатуу ючюн КСМР-ни «Роспечать» ашкерю обществосу жууандыла. Телефонна: 42-69-34
Газет ыйнакка юч керге чыгарады – гөтюрөгү, орта, шабат кюнесде.

Номерте графикте керге 19,00 сагытта кыюл салында. 20,00 сагытта кыюл салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА: Моккаланы Зукура - дежурный редактор; Кетечинаны Зульфия жууаны секретары оубунасары; Ахметланы Лиза (1-чи бет), Гейланы Валентина (2,3-чу бет), Балтинаны Феруа (4-чу бет) - корректоры.
Тиражы 1882 экз. Заказ № 475
Багытасы 12 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:
360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5
электрон пошта: elbor_50@mail.ru